

De start van het melkveebedrijf van Frank Van Beveren verliep door een ruiming als gevolg van BSE tragisch. Met de nieuwe Nederlandse veestapel ligt de productie inmiddels op koers en komt via fokkerij en de productie van CLA-melk het plezier in het boeren weer terug.

Ik vergelijk het wel eens met sport, met voetbal. Eigenlijk is boer zijn gewoon het zo goed mogelijk coachen van je dieren. Wanneer je mensen of dieren goed kunt motiveren, krijg je er veel voor terug.' Melkveehouder Frank Van Beveren wijst naar de koematrassen, de grote luchtinlaat in de stal en de recent aangebrachte koeborstel. 'Wanneer je zorgt

den, moest onze veestapel worden afgevoerd.' Van Beveren probeerde alle instanties te bewegen, tot aan de pers toe, om de veestapel te redden. Het mocht niet baten. Half april 2002 werden 124 koeien, kalveren en pinken opgeladen voor destructie. 'Over de financiële vergoeding zul je ons niet horen klagen, maar de psychologische schade die weer-

Frank Van Beveren: 'De psychologische schade door BSE is niet te beschrijven'

nen.' Maar met de tijd keerde het tij en inmiddels kijkt Van Beveren met een tevreden glimlach tevreden naar de koeien. De productie steeg en ligt momenteel van 48 koeien op 11.493 kg melk met

uitgerekend met een aantal boeren, en kwamen tot de conclusie dat alleen de hoogproductieve bedrijven er nog wat geld aan overhouden.' Van Beveren kan dit laatste verklaren met zijn voerkundige achtergrond. 'Nutex bevat 1500 VEM per kg droge stof. Dat zorgt voor een hoog energetisch rantsoen. Om dat te compenseren moet je weer een extra eiwit aanvullen. Uiteindelijk krijg je een duur rantsoen. Voor ons voerhek ligt een rantsoen voor 35 kg melk met 8,3 cent krachtvoerkosten per kilogram melk. Voor veehouders die gemiddeld 25 kg per koe melken, is het produceren van CLA-melk bij de huidige vergoeding financieel niet interessant.' Bij de hoogste waarde in de melk van CLA-

vetzuren ontvangt Van Beveren een gemiddelde meerprijs van de melk van 0,74 cent per kg melk. 'Daartegenover staat dat Nutex 32,25 eurocent per kg kost.' Het door Van Beveren zelf uitgebalanceerde rantsoen dat met een mengbak voor het voerhek wordt gebracht, bestaat verder uit maïs, grassilage, bierbostel, perspulp, tarwe en een mengsel van sojaschroot, koolzaad en mineralen. Van Beveren levert overigens niet alleen CLA-melk vanwege de prijs. 'Ik vind het ook belangrijk voor het imago dat we de koeien blijven weiden en gezonde melk leveren.' De verbeterde gezondheid van de koeien noemt hij een bijkomend voordeel, dat hij niet in cijfers kan vatten. 'Omdat je onverzadigde vetzuren voert,

voer je de koeien niet vet, glimmen ze meer en worden ze beter drachtig.' Al jaren insemineert Van Beveren zelf en momenteel staan aan de hand van het SAP Rafael, Lightning, Win 395, Trevor, Dynasty en de Australische stier Donor op het inseminatielijstje. In de veestapel lopen dochters van Lord Lily, Cello, Marker, Addison en Jabot. Onder hen schuilt een koefamilie waarvoor HG KI-interesse heeft getoond. Van Beveren pakt een halster en toont Fitlistdochter Vanda. Haar Lavamoeder en Addisongrootmoeder, uit de proefperiode van Addison, zijn in de stal aanwezig met lactaties boven de 13000 kg melk in 305 dagen. Het is een bijzondere opbouw van de stamboom. 'De Lavakoe Sina 81 was drachtig van Fitlist toen we haar hier kregen', zo geeft Van Beveren aan. Zijn eigen aandeel in de ontwikkeling van de koefamilie vormt het Lancelotkalf dat hij fokte uit Fitlistdochter Vanda. Ook voor haar is KI-interesse getoond en trots poseert Van Beveren bij het gerekte kalf. 'Deze dieren geven je weer plezier in het boeren.'

Jaap van der Knaap

Een man van melken

Frank Van Beveren: 'Productie CLA-melk alleen winstgevend voor hoogproductieve bedrijven'

dat de koeien zich prettig voelen, een goed rantsoen voorgeschoteld krijgen, kun je de melk eruit halen die er genetisch in zit.'

Aan het begin van het gesprek met de 32-jarige melkveehouder Frank Van Beveren uit het Oost-Vlaamse Maldegem is de geestdrift voelbaar. Tien jaar lang was hij in dienst bij een agrarische handelsorganisatie waar hij de logistieke planning verzorgde, grondstoffen inkocht voor de productie van krachtvoer en rantsoenen samenstelde voor veehouders. Al die jaren werkte hij daarnaast mee op het ouderlijk bedrijf en leefde hij naar het moment toe dat hij, op 1 april 2002, volledig het werk op de 46 hectare grote boerderij zou overnemen. Maar ondanks de jarenlange voorbereiding verliep de start uitermate ongelukkig. 'Op mijn laatste werkdag belde mijn vader dat alle dierinformatie in beslag was genomen omdat er BSE was geconstateerd bij een dier dat we negen jaar geleden als kalf hadden verkocht.' Een slechter begin van zijn boerencarrière kan Van Beveren zich niet voorstellen. 'Het kalf hadden we op éénjarige leeftijd verkocht en nu was bij haar als tienjarige koe BSE gevonden. Ondanks de bewijzen dat we van dit dier geen enkel familielid meer in de stal had-

van ondervonden is niet te beschrijven. Zo'n lege stal, het is echt het ergste wat er is.'

Zwart gat

Van Beveren zat niet lang bij de pakken neer en na een grote schoonmaak van de stal ging hij op zoek naar een nieuwe veestapel in Nederland. 'Ik wilde zo snel mogelijk verder. Hier in de buurt kon ik geen geschikte koeien vinden. Ik zocht hoogproductieve koeien die veel ruwvoer konden vreten. Het hoefde voor mij geen showkoeien te zijn. Ik ben een man van melken, veel melken.'

Het grootste gedeelte van de veestapel kocht Van Beveren bij Mark van der Veen in het Nederlandse Zwolle. De melkveestapel werd aangevuld met nog een aantal extra dieren tot 45 melkkoeien en daarmee hoopte Van Beveren het quotum van 370.000 kg melk vol te melken. Maar dat ging niet vanzelf. De pinken kregen pinkengriep en dat sloeg over op de koeien. 'Ik zat in die periode echt in een zwart gat. Ik was gewend met veel mensen samen te werken en zat ineens alleen op de boerderij. Bovendien was de eigen veestapel weg, waren de nieuwe koeien ziek en de dieren konden maar moeilijk aan de nieuwe omgeving wen-

4,01 % vet en 3,33 % eiwit in 376 lactatiedagen. Er kwam bovendien financieel wat ruimte zodat er vorig jaar 130.000 kg melkquotum aangekocht kon worden. De laatste melkcontroles lag de productie steevast op 36 kg melk al lijkt een vetgehalte van 3,66 % een reden tot zorg. Niet voor Van Beveren. 'Het lage vetgehalte komt omdat we Nutex voeren, een krachtvoer dat veel lijnzaad bevat waardoor we melk produceren met extra CLA. We leveren de melk aan Campina die de melk verkoopt als drinkmelk met Omega 3-vetzuren.'

CLA-melk nauwelijks rendabel

Gemiddeld geeft Van Beveren het jaar rond 1,6 kg van het Nutex-kraftvoer per koe. Die hoeveelheden worden gecontroleerd. 'Campina wil zeker zijn dat er voldoende CLA's in de melk zitten omdat onze melk apart wordt verwerkt.' Van Beveren vindt de controle geen probleem, maar volgt de ontwikkelingen van CLA-melk wel kritisch. 'We krijgen wel een extra vergoeding voor de melk, maar daartegenover staan ook extra kosten voor het kraftvoer. We hebben het eens

*Vanda (v. Fitlist), 87 punten
Productie: 2.01 174 5426 4,12 3,45*

